

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/146488,Odsloniecie-tablicy-upamietniajacej-gen-Augusta-Emila-Fieldorfa-Nila-30-czerwca-.html>
27.04.2024, 12:23

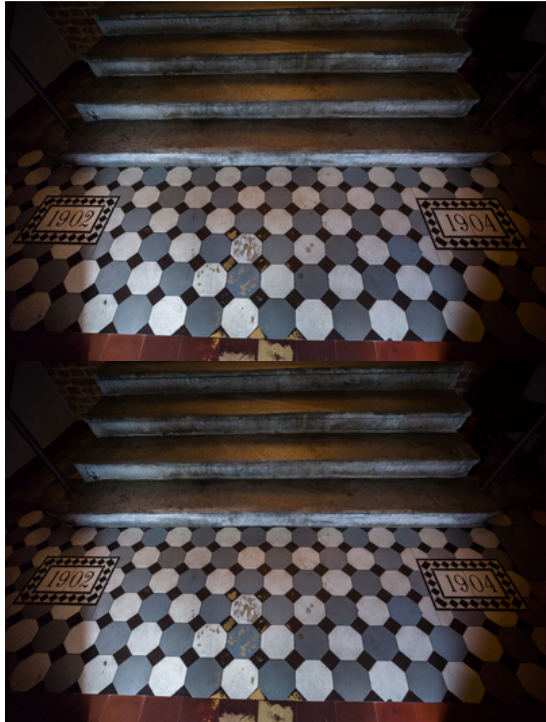
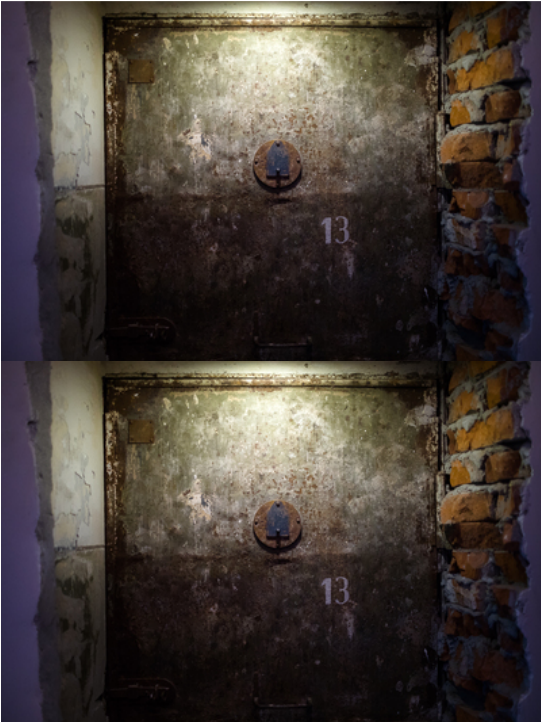
Odsłonięcie tablicy upamiętniającej gen. Augusta Emila Fieldorfa „Nila” - 30 czerwca 2021

Tablica została umiejscowiona obok celi straceń w dawnym areszcie śledczym przy Rakowieckiej 37 w Warszawie, w którym obecnie mieści się Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL. Odsłonili ją wspólnie dyrektor Muzeum Jacek Pawłowicz i prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Jarosław Szarek. IPN jest fundatorem tablicy.

August Emil Fieldorf przyszedł na świat 20 marca 1895 r. w Krakowie. Po latach stał się legendą polskiej wojennej konspiracji. Był wybitnym żołnierzem, jednym z najważniejszych oficerów Armii Krajowej. Przyjął pseudonim „Nil” na pamiątkę egipskiego etapu drogi z Anglii do okupowanej Polski latem 1940 r.

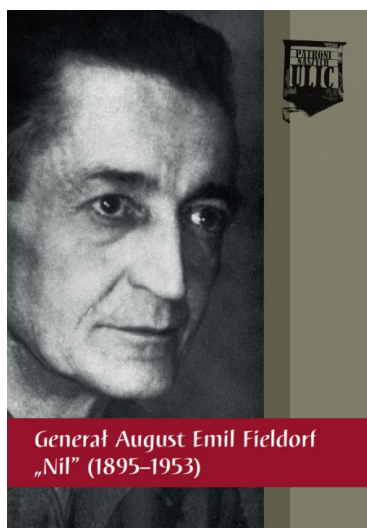
W wieku 19 lat, po wybuchu I wojny światowej, zgłosił się na ochotnika do Legionów Polskich. Był m.in. uczestnikiem wojny polsko-bolszewickiej, kampanii wrześniowej, na krótko przed upadkiem powstania warszawskiego awansował na stopień generała, został również dowódcą Kedywu Komendy Głównej Armii Krajowej. Po wojnie przypadkowo aresztowany pod nieswoim nazwiskiem został wywieziony do ZSRR, w głąb „niełudzkiej ziemi”. Po powrocie aresztowany przez Urząd Bezpieczeństwa i w konsekwencji po sfingowanym procesie na podstawie fałszywych oskarżeń skazany na karę śmierci. 24 lutego 1953 r. o godz. 15, na mocy szczególnie upokarzającego dla oficera wyroku, generała „Nila” powieszono w więzieniu mokotowskim. Był najwyższym rangą żołnierzem AK, który padł ofiarą zbrodni sądowej okresu stalinowskiego. Pięć lat później Generalna Prokuratura umorzyła postępowanie karne wobec generała z powodu braku dowodów winy. Dopiero w 1989 r., po upływie 36 lat od jego śmierci, postanowieniem prokuratora generalnego PRL gen. „Nil” został w pełni zrehabilitowany – stwierdzono, że nie popełnił zarzucanego mu czynu, nie dopuścił się zarzuconej mu zbrodni i był całkowicie niewinny. Jego symboliczny grób znajduje się na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie.

POLECAMY

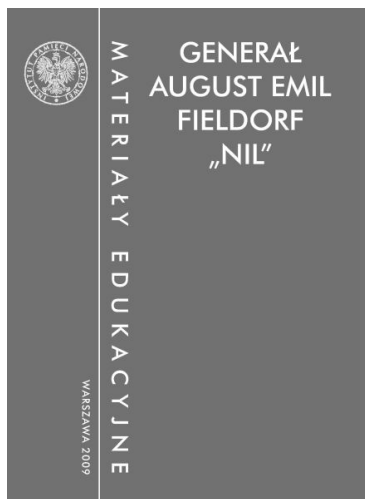
- ▶ [O generale Auguście Fieldorcie „Nilu” na portalu przystanekhistoria.pl](#)
- ▶ [DO POBRANIA: wystawa „Niezłomny. Gen. August Emil Fieldorf „Nil” \(1895-1953\)”](#)

**Maria Fieldorf, Leszek
Zachuta, Generał
August Emil Fieldorf
1895-1953, Warszawa
2013**

**DO POBRANIA: Generał
August Emil Fieldorf
„Nil” (1895-1953),
brozura z serii „Patroni
naszych ulic”**

**Generał August Emil
Fieldorf „Nil”, wybór i
opracowanie Wiesława
Młynarczyk, Monika
Koszyńska, Warszawa
2009**